

Uchwała Nr 4200/II/118/2022

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 20 września 2022 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Ujszoły informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2022 r.

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Krystyna Zawiaślak
 Tadeusz Stawowczyk

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Ujszoły** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2022 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ujszoły, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 r. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

1) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2022 r. dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2022 r. zamieszczono w szczególności następujące dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144),
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2022 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości **12.449.890,06 zł**, tj. **40,1 %** planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości **15.110.615,07 zł**, tj. **43,3 %** planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2022 roku był ujemny i wyniósł **-2.660.725,01 zł**, przy zaplanowanym w uchwale budżetowej deficycie w wysokości **- 3.850.690,97 zł**.

Skład stwierdził bardzo niskie, bo wynoszące niecałe 1% planu wykonanie dochodów majątkowych zaplanowanych w kwocie 10.160.894,94 zł, a zrealizowanych w wysokości 85.570,10 zł. Wydatki majątkowe zrealizowano zaś w kwocie 3.386.207,90 zł, co stanowi 23,2% planu po zmianie. Nie zrealizowano też dochodów ze sprzedaży majątku w wysokości 200.000 zł (wykonanie wynosi 0%).

W opiniowanej informacji zawarto wyjaśnienia, że w planie dochodów ujęto środki z Programu Polski Ład, gdzie wnioski będą złożone w II półroczu, a refundacja do jednego z zadań wpłynęła w sierpniu oraz, że dochody ze sprzedaży majątku nie zostały zrealizowane, a w II półroczu został ogłoszony kolejny przetarg. W ocenie Składu należy przeanalizować plany dochodów i wydatków majątkowych oraz dokonać niezbędnych korekt

i urealnien tych planów, gdyż niskie wykonanie dochodów majątkowych przy zaplanowanej realizacji zadań inwestycyjnych może zagrozić wykonaniu budżetu i spowodować problemy finansowe Gminy.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody z art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 tej ustawy. Podobnie na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o powyższe przychody, z tym, że w roku 2022 do ustalenia relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, z tytułu wolnych środków z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co wynika z art. 9 ust. 1 ustawy z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927). Wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym, zaś w przypadku równoważenia wydatków bieżących środkami z art. 217 ust. 2 pkt 8, ocena spełnienia tej zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. **639.912,79 zł**. Skład stwierdził, że wykonana nadwyżka operacyjna za I półrocze br. jest znacznie niższa od takich nadwyżek osiągniętych w analogicznym okresie lat ubiegłych.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być wyższe, niż dopuszczalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Skład zauważa, że dane wieloletniej prognozy finansowej Gminy w zakresie lat przyszłych nie były aktualizowane od początku roku, pomimo szybko zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych i finansowych. Skład wskazuje na konieczność pilnego urealnienia wieloletniej prognozy finansowej, w tym pod kątem wytycznych dotyczących wskaźników makroekonomicznych oraz rosnących stóp procentowych we wszystkich latach prognozy.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2022 r. wynosiła **2.565.140,12 zł**, co stanowiło **8,3 %** planowanych dochodów w 2022 r. **Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia ponieważ stwierdził bardzo wysokie, bo sięgające ponad 85 % planu, wykonanie wydatków na obsługę długu w I półroczu 2022 r., co może świadczyć o znacznym niedoszacowaniu wydatków z tego tytułu albo o braku bieżącego monitorowania**

wykonania planu tych wydatków, w stosunku do zmieniających się uwarunkowań na rynkach finansowych. W ocenie Składu należy niezwłocznie i dogłębnie przeanalizować plan wydatków z tego tytułu oraz dokonać niezbędnych korekt i urealnień planu, zwłaszcza że Przewodnicząca Rady Gminy Ujsoly w piśmie z 21 lipca 2022 r. skierowanym do tut. Izby zapewniła, że plan wydatków bieżących Gminy na obsługę długu zostanie dostosowany do obowiązujących stawek oprocentowania zaciągniętych kredytów na najbliższej sesji. Wymagana zmiana budżetu i wieloletniej prognozy finansowej nie wpłynęła do Izby do dnia wydawania niniejszej opinii.

Skład Orzekający formułując niniejszą opinię przypomina również, że zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 13 pkt 7 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) wójt niezwłocznie ogłasza uchwałę budżetową i roczne sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego.

Na zakończenie Skład Orzekający wskazuje, że ze względu na zachodzące zmiany uwarunkowań społeczno-ekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, m.in. wzrost inflacji, podniesienie stóp procentowych - podstawy planowania dochodów i wydatków budżetowych, szczególnie bieżących będą musiały zostać zweryfikowane przez jednostkę samorządu terytorialnego i ulec stosownej zmianie w drugim półroczu roku budżetowego.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak